फोन: ०८३-५२१३८६

प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

गरिवी निबारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन गरी उद्यमशिलताको माध्यमवाट उद्यमी श्रृजना गर्न इच्छुक व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्था छनौट गर्न आशयपत्र आह्वानको लागि तयार गरिएको

कार्यक्षेत्रगत शर्त – Terms of Reference (TOR)

१. <u>व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाले गर्नु पर्ने कामको पृष्ठभूमिः</u>

नेपाल सरकार र संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रम **MEDEP** को वित्तीय तथा प्राविधिक सहयोगमा सन् १९९८ देखि लागू भएको लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई आ.व. ०६६/०६७ देखि नेपाल सरकारले आन्तरिकीकरण गरी गरिवी निबारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम **(MEDPA)** को रुपमा विस्तार गरी सञ्चालन गर्दै आएकोमा आ. व. ०७५/७६ देखि कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत रहेका १० जिल्लाहरु (सूर्खेत, दैलेख, जाजरकोट, रुकूम, सल्यान, कालिकोट, जूम्ला, मूगू, हूम्ला र डोल्पा)मा उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय मार्फत सञ्चालन भईरहेको छ। आ. व. ०७६/७७ मा गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमका सवै प्रकृया चरणबद्ध तवरले संचालन गर्न अनुभवि, योग्य व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्था, गैह्र सरकारी संस्था, फर्म वा कम्पनी रजिष्टारको कार्यालयमा दर्ता भई सम्बन्धित घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय/घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको कार्यालयमा दर्ता भएको कम्पनी मध्येबाट छनौट गरी कार्यक्रम संचालन गर्न यो कार्यक्षेत्रगत शर्त **(TOR)** तयार गरिएको छ ।

आ.व. ०७६/७७ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका जिल्लास्थित घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिका कार्यालयहरुमा कार्यक्रम संचालनको लागि प्राप्त आशयपत्रहरु मध्येवाट सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ३० को उपदफा (५) वमोजिम तीन देखि वढिमा छवटा संस्थाहरु प्रारम्भिक छनौट गरी छनौट भएका संस्थाहरुबाट प्राविधिक तथा आर्थिक प्रस्ताब आव्हान गरी प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा प्रत्येक जिल्लाको लागि (पाँचवटासम्म स्थानीय तह भएका जिल्लाको लागि एक र छ वा छ भन्दा वढि स्थानीय तह भएका जिल्लाको लागि दुईवटा) सेवा प्रदायक संस्था छनौट गरिनेछ । तर प्रथम पटकको आशयपत्रको मूल्याकंनको क्रममा कम्तिमा तीनवटा संस्थाले उत्तिर्णाङ्क प्राप्त गर्न नसकेमा वा तीन भन्दा कम आशयपत्र पेश हुन आएमा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ अनुसार हुनेछ । यसरी छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थासंग सम्बन्धित जिल्लास्थित घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिका कार्यालयवाट नियमानुसार सम्झौता गरी कार्यक्रम संचालन हुनेछ ।

प्र. सचिव

२. **(MEDPA) कार्यक्रमको उद्देश्य:**

अति विपन्न वर्ग, गरिवीको रेखामुनी रहेका महिला, दलित, आदिवासि जनजाति, मधेशी वा आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक दृष्टिले पछाडि परेका वर्ग, न्यून आय भएका वर्ग र नेपाल सरकारले लक्षित वर्ग भनी तोकेका जनसमुदायलाई उद्यमशिलताको माध्यमबाट उद्यमी श्रृजना गरी रोजगारी एवं स्वरोजगारीका अवसरहरु प्रदान गरी उनीहरुको आयस्तरमा सुधार गरी गरिवी निवारणमा सहयोग पुऱ्याउनु यो कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

३. **कार्यक्रम लागू हुने क्षेत्र:**

यो कार्यक्रम समग्र कर्णाली प्रदेश अन्तर्गतका १० वटै जिल्लामा लागु हुने छ । यस प्रदेश मातहतका जिल्लास्थित घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिका कार्यालयहरुले जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा लघु उद्यम विकासका लागि उपलब्ध श्रोत, बजार र लक्षित वर्गको आधारमा जिल्ला उद्यम विकास समितिको निर्णय अनुसारका स्थानीय तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी कार्यक्षेत्र निर्धारण गर्नेछ ।

यसरी निर्धारण गरिएका स्थानीय तहमा लघु उद्यम विकासका लागि सो स्थानीय तहबाट छुट्याएको श्रोत र निर्धारण गरेको लक्ष्यलाई समेत समावेश गर्नसकिनेछ ।

४. **छनौट भएका संस्थाले गर्नुपर्ने कार्यहरु:**

४.१ नयाँ उद्यमी श्रृजना तर्फ:

नयाँ उद्यमी श्रृजना भन्नाले तोकिएको संख्यामा तपसिलमा उल्लेखित प्रक्रियाको माध्यमवाट तयार भएका लघु उद्यमी सम्झनु पर्दछ र उद्यमीहरू गणना गर्दा उद्यम शुरुवात गरिसकेको अवस्थालाई जनाउनेछ । लक्षित नयाँ उद्यमी श्रृजना गर्दा कूल उद्यमीमध्ये स्थानीय तहको जनसख्याको अनुपातमा महिला(एकल महिला समेत) ७०%, दलित ३०%, जनजाति ४०%, मधेशी ४०%, युवा (१६–४० वर्ष) ६०% रहनेछन् । कुनै स्थानीय तहहरुमा गरिब परिवारहरुको अनुपात माथि उल्लेखित तोकिएको लक्षित प्रतिशत बमोजिम वर्ग तथा जातजाती नभएमा जुन जातजाति वा वर्गको अनुपात बढि छ सोही अनुरुप लक्ष्य निर्धारण गर्नुपर्नेछ ।

(क) **प्रारम्भिक सर्वेक्षण तथा बजार, श्रोत र सम्भाव्यता अध्ययन:** कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि तोकिएका स्थानीय तहको प्रारम्भिक सर्वेक्षण तथा बजार, श्रोत र सम्भाव्यता अध्ययन गरी त्यसको प्रतिवेदन सम्बन्धित जिल्लास्थित घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने छ ।

(ख) **कार्यक्रमबारे अभिमुखीकरण:** कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि छनौट भएका संस्थाले स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दलका प्रतिनिधि, बुद्धिजिवी, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरुको सहभागितामा कार्यक्रमबारे अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ । अभिमुखिकरण कार्यक्रमका माध्यमबाट बजार, स्रोत सम्भाव्यता र लक्षित वर्गबारे सुनिश्चित गर्ने र संभावित कार्यक्षेत्र, वस्ती वा टोल छनौट गरी प्रकृया अगाडी बढाउनु पर्नेछ ।

(ग) **उद्यम विकास समिति गठन:** गरिवी निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सन्चालन निर्देशिका, २०७० बमोजिम उद्यम विकास समिति गठन गर्न सहजिकरण गर्नुपर्नेछ । साथै समितिको गठन र गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) सम्वन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्बन्धित कार्यालयको अनुमतिमा संस्थाले संचालन गर्नुपर्नेछ ।

प्र. सचिव

(घ) **सहभागितामूलक ग्रामिण लेखाजोखाः** गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि बजार स्रोत सम्भाव्यता अध्ययनको प्रतिवेदनले सम्बन्धित स्थानीय तहको लागि निर्धारित गरेका वडाहरु र समुदायमा सम्वन्धित सरोकारवालाहरुको सहभागितामा सहभागितात्मक ग्रामिण लेखाजोखा (Participatory Rural Apraisal –PRA) गर्नुपर्नेछ । सम्बन्धित स्थानीय तहमा गरिएको अभिमुखिकरण गोष्ठिले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न भनी तोकेको वडा/वस्तीमा बसोबास गरेका समूहहरुमध्येबाट तोकिएको संख्यामा (कम्तिमा २०– २५ जना) सहभागी हुने गरी कार्यक्रमको लक्षित वर्ग, श्रोत ,बजार र सिपको संभाव्यता पहिचान गर्नुपर्नेछ ।

(ङ) **सर्वेक्षण प्रकृयाः** PRA को माध्यमबाट छनौट भएका परिवारहरुमध्ये निम्न मध्यम, गरिव र अति गरिव परिवारको फाराम **A** भर्ने र उक्त परिवार गरिवीको रेखामुनी भएको सुनिश्चित गरी १६ देखि ५० वर्षभित्रका बेरोजगार सदस्यको फाराम **B** भर्ने । यदि परिवारमा कुनै पनि प्रकारको व्यबसाय गरिरहेको वा व्यबसाय गरेर बन्द भएको पाइएमा फाराम **C** समेत भरी उक्त फारामहरुको विश्लेषणको आधारमा संभावित उद्यमीहरु छनौट गर्ने । सर्वेक्षणको लागि आवश्यक फाराम गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७० मा व्यबस्था भए वमोजिम कार्यालयले उपलव्ध गराएको नमूना अनुसारका फारामहरु (**A** देखि **G** सम्म) आफैले आवश्यक संख्यामा छपाई गरी सरोकारवालाको प्रत्यक्ष संलग्नतामा भरी उक्त फारमहरुको विश्लेषण गरी लक्षित वर्ग छनौट गर्ने र उक्त फारामहरुको विवरण कम्प्युटरमा प्रविष्ट गरी **SOFT COPY** र सक्कल फारामहरुमा संस्था प्रमुखले प्रमाणित गरी सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(च) **समूह निर्माण र क्षमता अभिवृद्धिः** फारम **A, B** र **C** को विश्लेषणको आधारमा संभावित लघु उद्यमी छनौट गरी न्यूनतम ५ जना सम्मको लघु उद्यमी समूह गठन गर्ने र उक्त समूहलाई मासिक बैठक, मासिक बचत, बचत परिचालन, समूह खाता, सहकारी शिक्षा, समूहको अवधारणा, महत्व, पदीय जिम्मेवारी तथा उद्यमको कारोवारको विवरण (उत्पादन, विक्रि, ऋण लगानी) सम्बन्धी बिषयमा सुशिक्षित गर्ने ।

(छ) **उद्यमशिलता विकास तालिमः** सम्भाव्य उद्यमीहरुको पहिचान पश्चात उनीहरुको लागि अनकूल हुने स्थानमा उपस्थित गराई सम्झौता अनुसार निर्धारित सवै स्थानीय तहका छनौट भएका सम्भाव्य उद्यमीहरुलाई ७ (सात) दिनको व्यवसाय सुरु र सुधार तालिम (**Start & Improve Your Business-SIYB**) तालिमको दुईवटा चरण **TOPE, TOSE** र एक दिनको लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेसीकरण (**GESI**) तालिम समेत गरी जम्मा ८ दिनको तालिम प्रदान गर्नुपर्नेछ । यसरी तालिम सन्चालन गर्दा **TOPE** र **TOSE** तालिमको बीचमा कम्तिमा २ दिनको अन्तराल हुनुपर्नेछ ।

(ज) **सिप विकास तालिम संचालनः** व्यवसाय सुरु र सुधार तालिम लिएका सहभागीहरुमध्ये व्यवसायिक योजनाको आधारमा कम्तिमा ३० प्रतिशतलाई लामो अवधि (४६ दिन देखि ९० दिनसम्म), कम्तिमा ३० प्रतिशतलाई मध्यम अवधि (१६ दिन देखि ४५ दिनसम्म) र बाँकीलाई छोटो अवधि (७ दिन देखि १५ दिनसम्म) को प्राविधिक सिप विकास तालिम प्रदान गर्नुपर्नेछ । सिप विकास तालिम प्रदान गर्दा तालिमको पाठयक्रम र तालिम प्रशिक्षक नेपाल सरकारवाट मान्यता प्राप्त भएको हुनुपर्नेछ ।तर तालिम संचालनका समयमा उद्यमशीलता विकास

तालिम प्राप्त सहभागीहरु मध्ये व्यवसायिक योजना, छनोट भएको उद्यमको प्रकृती र आवश्यकताको आधारमा सिप विकास तालिम प्रदान गर्नुपर्नेछ । तर कुनै विषयमा पाठ्यक्रम स्वीकृत भइनसकेको र सो अनुसार प्रशिक्षक उपलब्ध नभएको अवस्थामा जिल्ला उद्यम विकास समितिको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

(झ) **लघुकर्जा पहुंचका लागि सहजीकरणः** लघु उद्यम सञ्चालनमा आवश्यक लगानीको सुनिश्चितताका लागि मुख्यतः तीन पक्षमा ध्यान दिएर सहकार्य गर्ने ।

(अ) अति विपन्न जसको आफ्नो घरमा उद्यम सञ्चालनका लागि स्थान छैन भने त्यस्ता सम्भाव्य लघु उद्यमीहरुका लागि साझा सुविधा केन्द्र (उद्यम घर) मार्फत उद्यम सञ्चालनमा सहजिकरण गर्ने ।

(आ) सम्भाव्य लघु उद्यमीहरु जसको आफ्नै थोरै पूंजि छ र त्यसबाटै लघु उद्यम सञ्चालन गर्ने किसिमको व्यवसायिक योजना बनाएका छन् भने त्यस्ता लघु उद्यमीहरुको पहिचान गरी उद्यम स्थापनाका लागि सहजिकरण गर्ने ।

(इ) सम्भाव्य लघु उद्यमीहरु जसलाई कर्जाको आवश्यकता छ भने त्यस्ता लघु उद्यमीहरुको पहिचान र अनुरोधमा स्थानीय स्तरमा सञ्चालित सहकारी, बैंक तथा लघु वित्त संस्थाहरुसंग प्रत्यक्ष भेटघाट, परामर्श, गोष्ठी मार्फत सम्वन्धित उद्यमी र वित्तीय संस्था बीच अन्तरक्रिया गराई लघु कर्जा पहुँचमा सुनिश्चितता गर्ने ।

यस प्रकार लघु उद्यमी श्रृजनाका लागि सम्झौतामा दिइएको लक्ष्य अनुसार साझा सुविधा केन्द् र स्वलगानी र लघु कर्जा मार्फत उद्यम सञ्चालन गर्नेहरुको विवरण अद्यावधिक राख्ने । कर्जा लगानीका हकमा तोकिएका लघु उद्यमी श्रृजनाको लक्ष्यमध्ये कम्तिमा ४० प्रतिशतले लघु कर्जा प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ ।लघु उद्यमीहरुले प्राप्त गरेको कर्जाको प्रगति समेत कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ञ) **व्यवसाय विकास परामर्श तथा बजार विस्तारः** कार्यक्रम सन्चालन भएका सबै स्थानीय तहका उद्यमीहरुबाट उत्पादित बस्तुहरुको सरल र सहज विक्री व्यवस्थाको लागि बजारीकरण सन्जाल विस्तार र व्यवसायिक परामर्श सेवा प्रदान गर्नुपर्ने छ ।

(ट) **उपयुक्त प्रबिधिमा पहुंचका लागि प्रविधी हस्तान्तरण र सहजिकरणः** तालिम लिई उद्यमी बन्न योग्य व्यक्तिहरुलाई आवश्यक पर्ने प्रविधि उपलब्ध गराउनका लागि आवश्यक प्रविधि पहिचान गरी सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरी कम्तिमा कार्यक्रमको तर्फवाट ८० प्रतिशत र सहभागीको तर्फबाट २० प्रतिशतको अनुपातमा उद्यमीहरुलाई आवश्यक उपयुक्त प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने । साथै सिप विकास तालिममा प्रयोग भएका प्रविधिहरुलाई समेत माथि उल्लेखित लागत सहभागितामा सहभागीहरुलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ ।

(ठ) **साझा सुविधा केन्द्र (उद्यम घर) को स्थापना र संचालन गर्न सहजिकरणः** अति विपन्न तथा विपन्नताको कारण उद्यम स्थापना गर्न स्थान नभएका तर उद्यम गर्न ईच्छुक उद्यमीहरुलाई उद्यम स्थापना र विकासमा सघाउ पुग्ने गरी गरिवी निवारणका लागी लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सन्चालन निर्देशिका, २०७० अनुरुप साझा सुविधा केन्द्र (उद्यम घर) को स्थापना र संचालन गर्न सहजिकरण गर्ने ।

नि. सचिव

(ङ) **लघु उद्यम नीति सम्बन्धमा सुसूचित, वकालत र पैरबीः** विद्यमान लघु उद्यम मैत्री नीति नियमहरुको बारेमा समूहहरुलाई अभिमुखिकरण गराई सम्बन्धित निकायसंग समन्वय र सहकार्यको लागि सहजिकरण गर्ने र जिल्लास्थित लघु उद्यमीहरुको समूह तथा संस्थासंगको सहकार्यमा स्थानीय तह तथा अन्य कार्यालयहरुसंग बजेट तथा कार्यक्रम विनियोजनको लागि पैरवी र वकालत गर्ने ।

ढ) **तथ्याङ्क बिवरण अध्याबधिक गर्नेः** व्यबसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाले उद्यमी श्रृजनाको लागि गरिएका हरेक कृयाकलापहरुको विवरण अध्यावधिक गर्नको लागि कार्यक्रमले तयार पारेको **Webbased Database System** अनुसार कम्प्युटरमा विवरण प्रविष्ट गरी त्यसको सारांश प्रतिवेदन सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने छ । यसरी आद्यवधिक गरेको तथ्यांकको एक प्रति रकम भुक्तानी दिने कार्यालयलाई वुझाउनु पर्नेछ ।**MIS Database** मा देहायका ८ विवरणहरु प्रविष्टि नभएसम्म उद्यमी श्रृजना भएको नदेखिने हुंदा त्यसलाई विशेष ध्यान दिनुपर्नेछ ।(१) समूह निर्माण (२) **TOPE** तालिम (३) **TOSE** तालिम (४) व्यबसायिक योजना (५) सिप विकास तालिम वा व्यबसाय व्यबस्थापन परामर्श (६) बजार सर्वेक्षण (७) ऋण लगानी वा स्वलगानी (८) उद्यमको नाम

४.२ <u>उद्यमीको व्यबसाय स्तरोन्नति तर्फः</u>

लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (**MEDEP**) र गरिवि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (**MEDPA**) बाट प्रवर्द्धन गरिएका लघु उद्यमीहरु मध्येबाट तोकिएको संख्यामा उद्यमी पहिचान गरी देहाय अनुसारका कार्यहरु गर्नेः

क) स्तरोन्नतिको लागि आवश्यकता पहिचान गर्ने ।

ख) आवश्यकता पहिचानको आधारमा स्तरवृद्धि वा पुनर्ताजगीका लागि सिप विकास तालिम सन्चालन गर्ने ।

ग) उपयुक्त प्रविधिको पहिचान गरी उद्यमीलाई लागत साझेदारीमा कार्यक्रमको तर्फबाट ८० प्रतिशत उद्यमीको तर्फबाट २० प्रतिशत लागत सहभागितामा प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने ।

घ) उत्पादित वस्तुको ब्राण्डिङ्ग, प्याकेजिङ्ग, पेटेन्ट, डिजाइन र ट्रेडमार्क दर्ता, वजार मेला, प्रर्दशनीमा सहभागिता तथा सफल उद्यमको स्थलगत अवलोकन भ्रमणको लागि सहयोग गर्ने ।

ङ) स्तरोन्नतिको लागि गरिएका सम्पूर्ण कृयाकलाप लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (**MEDEP**) र गरिवि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (**MEDPA**) अन्तर्गत प्रवर्द्धन गरिएका लघु उद्यमीको विवरण **MIS Database Software** मा अध्यावधिक गर्ने र त्यसको सारांश प्रतिबेदन सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्ने ।

च) व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाले उल्लेखित क्रियाकलापहरु गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तहलाई जानकारी दिई समन्वय गरी गर्नुपर्नेछ र संस्थाले सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नुपर्ने प्रतिबेदन, तथ्याङ्क, नक्सा, सर्भे प्रतिबेदन लगायतको बिवरण सम्झौतामा तोकिएको समयावधि भित्र पेश गरीसक्नु पर्नेछ ।

प्र. सचिव

५. व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरुबाट प्राप्त आशय– पत्रहरु छनौट तथा मूल्यांकनका आधारहरु:

५.१ व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाको अनुभव, क्षमता, जनशक्ति र न्यूनतम योग्यता:

क) सस्थाको अनुभव दर्ता तथा क्षमता:– कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि सम्बधित जिल्ला, सोही प्रदेशको भौगोलिक सिमाना जोडिएका जिल्ला तथा सम्बन्धित प्रदेशका अन्य जिल्लाका र अन्य प्रदेशका जिल्लाका सेवा प्रदायक संस्थाहरुको आशयपत्र र प्रस्ताव उपर क्रमशः पहिलो, दोश्रो र तेश्रो प्राथमिकताका आधारमा अङ्कभार निर्धारण गरी छनौट गरिनेछ । यो प्रावधान प्रारम्भिक र अन्तिम छनौटको चरणमा समेत लागू हुनेछ । यसरी मूल्याङ्कन गर्दा अङ्क बराबर भएको खण्डमा उपरोक्त प्राथमिकता नै कायम गरिनेछ ।

ख) जनशक्ती

अ) कार्यक्रम संयोजक: १ जना

१. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता: स्नातक वा सो सरह हुने छ । स्नात्तकोत्तर उपाधि हासिल गरेकोलाई ग्राहयता दिइनेछ ।

२. अनुभव: लघु उद्यम वा व्यबसाय विकास वा व्यवसायिक सिप विकास वा आय आर्जनको क्षेत्रमा योजना, संयोजन, निर्देशन, अनुगमन र निरीक्षण जस्ता कृयाकलापमा अनुभव प्राप्त गरेकोलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेसी: महिला वा आदिवासि जनजाती वा दलित वा मधेशी वा अपाङ्ग वा पिछडिएको क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

आ) उद्यम विकास सहजकर्ता: ६ जना

१. आबश्यक न्युनतम योग्यता:

सहभागितात्मक ग्रामीण लेखाजोखा (PRA), घरधुरी सर्वेक्षण (HHS), उद्यमशिलता विकास (SIYB/MECD/EDP) जस्ता तालिम लिई उद्यम विकास सहजिकरणमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद (CTEVT) अन्तर्गत राष्ट्रिय सिप परीक्षण समिति (NSTB) बाट सिप परीक्षणमा कम्तिमा तह २ उत्तीर्ण गरेको वा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद (CTEVT) बाट मान्यता प्राप्त उद्यम विकास सहजकर्ता सम्बन्धी १५ महिने प्राविधिक एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरेको हुनपर्नेछ ।

२. अनुभव: लघु उद्यम वा व्यबसाय विकास वा व्यवसायिक सिप विकास वा आय आर्जनको क्षेत्रमा अनुभव प्राप्त उद्यम विकास सहजकर्तालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेसी: महिला वा आदिवासी जनजाति वा दलित वा मधेशी वा अपाङ्ग वा पिछडिएको क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

नोट: माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि तोकिएको संख्यामा उद्यम विकास सहजकर्ता प्रस्ताव नगरेका आशयपत्रहरु मान्य हुने छैनन् ।

इ) <u>कम्प्यूटर अपरेटर: १ जना</u>

१. आबश्यक न्यूनतम योग्यता: कम्प्युटर विषय लिई प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उतीर्ण गरेको वा जुनसुकै बिषयमा प्रमाण पत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी कम्तिमा ३ महिने कम्प्यूटर तालिम लिएको ।

२. अनुभव: कम्प्युटर सम्बन्धी कार्य अनुभव भएकालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेसी: महिला वा आदिवासी जनजातीि वा दलित वा मधेशी वा अपाङ्ग वा पिछडिएको क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

ई) <u>लेखा तथा प्रशासन सहायक: १ जना</u>

१. आवश्यक न्यूनतम योग्यता: ब्यवस्थापन विषयमा कम्तिमा कक्षा १२ वा सो सरह उत्तीर्ण भएको ।

२. अनुभव: सम्बन्धित कार्यक्षेत्रमा अनुभवीलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

३. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेसी: महिला वा आदिवासी जनजाति वा दलित वा मधेशी वा अपाङ्ग वा पिछडिएको क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

६. <u>व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाको संस्थागत योग्यता सम्बन्धी विवरण:</u>

क) संस्थाको विधान वा प्रबन्ध पत्र तथा नियमावलीमा उल्लेखित उद्देश्य अनुसार काम गर्न मान्यता प्राप्त संस्थाबाट विधिवत रुपमा दर्ता भई आशयपत्र पेश गर्ने अन्तिम मिति सम्ममा कम्तिमा २ बर्ष पुरा गरी लघु उद्यम वा व्यबसाय विकास वा व्यवसायिक सिप विकासको क्षेत्रमा काम गरेको अनुभव भएको हुनुपर्नेछ ।

ख) संस्था विधिवत दर्ता भई अद्यावधिक नविकरण भएको हुनुपर्नेछ ।

ग) कार्यक्षेत्रगत शर्त **(TOR)** मा उल्लेख भएका जनशक्ति उपलब्ध हुनुपर्नेछ ।

घ) मूल्य अभिबृद्धि करमा दर्ता भएको हुनुपर्नेछ ।

ङ) आ.ब. २०७५/७६ को कर चुक्ता भएको हुनुपर्नेछ ।

च) सार्वजनिक कार्य गर्न नपाउने गरी संस्था कालो सूचीमा नपरेको स्वघोषणा पत्र अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

छ) यस मन्त्रालय अन्तर्गतका १० जिल्ला मध्ये वढिमा ३ जिल्ला (कार्यक्षेत्र)मा मात्र प्रस्ताव पेश गर्न सकिनेछ ।

नोट: अनुभवको प्रमाणको प्रतिलिपि, आ.व. २०७३/०७४ र २०७४।०७५ को लेखापरिक्षणको प्रतिवेदन, माथि उल्लेखित विषय प्रमाणित हुने कागजातहरु नोटरी पब्लिकबाट प्रमाणित गराई अनिवार्य रुपमा संलग्न हुनुपर्नेछ।

७. **प्रस्तावको ढाँचा:**

सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको www.bolpatra.gov.np/egp मा तोकिए बमोजिम हुने छ ।

प्र. सचिव

८. आशयपत्र पेश गर्ने तरिका:

आशयपत्र आव्हानको सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले १५ औ दिनसम्म www.bolpatra.gov.np/egp वा www.moitfe.karnali.gov.np बाट कार्यक्षेत्रगत शर्त (Terms of Reference-ToR) प्राप्त गर्न सकिने छ । E bidding www.bolpatra.gov.np/egp बाट प्राप्त आशयपत्रहरु १६ औं दिन दिनको २ बजे कर्णाली प्रदेश, उद्योग, पर्यटन, वन, तथा वातावरण मन्त्रालय, वीरेन्द्रनगर सुर्खेतले PPMO बाट प्राप्त Username तथा Password प्रयोग गरि खोल्नेछ । सो कार्यमा प्रस्तावित आशयपत्रका आधिकारीक प्रतिनिधिहरुको उपस्थिति नभए पनि आशयपत्रहरु खोल्न बाधा पर्ने छैन । आशयपत्रहरु खोल्ने दिन सार्वजनिक विदा पर्न गएमा प्रचलित नियमानुसार हुनेछ ।

एकै जनशक्ति (कर्मचारी) प्रस्ताव गरी एकभन्दा वढी जिल्ला(कार्यक्षेत्र)का लागि आशयपत्र पेश गरेको पाइएमा मन्त्रालयले तोकेको एक मात्रा जिल्लामा सिफारिस गरि पठाईने छ । एकभन्दा बढी संस्थाले एकै जनशक्ति (कर्मचारी) प्रस्ताव गरी आशयपत्र पेश गरेको पाइएमा मन्त्रालयले तोकेको समय भित्र सम्बन्धित जनशक्तिको मन्जुरीनामा आशयपत्र पेश गर्ने संस्था/फर्म/कम्पनीले पेश गर्नुपर्ने छ । सो पेश गर्न नसक्ने आशयपत्रदाताको आशयपत्रमा उल्लेखित जनशक्ति रद्द गरिने छ ।

९. आशयपत्र मूल्यांकन गर्ने तरिका:

आशयपत्रको अंक भार १०० कायम गरिएको छ । उत्तीर्णाङ्क ६० प्रतिशत अर्थात ६० अंक हुनेछ । उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गर्ने प्रस्तावहरु मध्ये योग्यताक्रमका आधारमा प्रत्येक जिल्लाका लागि कम्तिमा ३ देखि वढिमा ६ वटासम्म संस्थाहरुलाई प्रारम्भिक छनौटमा राखिनेछ । यसरी छनौट भएका संस्थाहरुको वर्णानुक्रम अनुसारको सूचि सार्बजनिक जानकारीको लागि राष्ट्रिय पत्रिकामा प्रकाशन गरी सोही संस्थाहरुबाट सम्बन्धित जिल्लाले प्राबिधिक तथा आर्थिक प्रस्ताव माग गरी गुणस्तर र लागत विधि अनुसार मूल्याकन गरिनेछ ।

१०. विविध:

प्रचलित कानूनको अधिनमा रही यसमा उल्लेख भएका कुराहरु यसै बमोजिम र अन्य कुराहरु सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४, गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका २०७० (संशोधन सहित) वमोजिम हुनेछ ।

११. आशयपत्र मूल्यांकनको अंक भार विभाजन तथा आधारहरु:

क) संस्थाको दक्ष जनशक्तिको योग्यता र अनूभवका आधारमा अधिकतम ५० अंक
ख) संस्थाको दर्ता, अनुभव, कार्यक्षेत्र र भौगोलिक उपस्थितिका आधारमा अधिकतम ४० अंक
ग) संस्थाको क्षमताको (आर्थिक र भौतिक समेत) अधिकतम १० अंक

नि. सचिव